

KANTEEL

kinderopvang

Veiligheid & Gezondheid

Snel naar....

Veiligheid en gezondheid bij Kanteel.....	4
We leren kinderen omgaan met kleine risico's.....	4
We beschermen tegen grote risico's.	4
We zorgen voor een veilig gebouw en een veilige omgeving.....	5
We zorgen voor brandveiligheid	5
Wij handelen adequaat bij (kleine) ongelukken en calamiteiten.....	5
We zorgen dat de achterwacht goed geregeld is	5
We handelen snel en correct bij een overmacht situatie	6
We voorkomen vermissing en verdwalen	6
We zorgen voor een gezonde leefstijl in een gezonde omgeving	7
We zorgen voor een schoon en fris gebouw	7
We vinden handen wassen heel gewoon.....	7
We hebben aandacht voor een gezonde leefstijl.....	7
Ziek zijn bij Kanteel.....	9
We zijn zorgvuldig bij het geven van medicijnen.....	10
We zorgen voor sociale veiligheid	12
VOG en beroepscode.....	12
We houden ons aan het vierogenprincipe.....	12
We zijn samen sterk tegen pesten	13
We zorgen voor digitale veiligheid	13
We leren kinderen omgaan met intimiteit en seksualiteit.....	14
We volgen de juiste stappen bij grensoverschrijdend gedrag en vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling	14
Veiligheid en gezondheid als continu proces	15
Stappenplan.....	16

Vooraf

In dit beleidsplan staat beschreven wat onze visie op veiligheid en gezondheid is en hoe wij dit in de praktijk brengen. In dit algemene deel staan de risico's en maatregelen beschreven die op ál onze locaties van toepassing zijn. We beschrijven hierin de grote en kleine gezondheid- en veiligheidsrisico's die voorkomen en hoe we hiermee omgaan.

Vervolgens worden in het locatiedeel de specifieke risico's en maatregelen en afspraken per locatie beschreven.

Het algemeen deel en het locatiedeel vormen samen met onze protocollen en werkinstructies, het complete veiligheid- en gezondheidsbeleid (V&G beleid) van Kanteel. Iedere dag zijn we in de groepen en de locaties bezig met de uitvoering van dit beleid.

De protocollen en werkinstructies uit het handboek van Kanteel worden ook regelmatig op iedere locatie besproken. Dit kan ook zijn naar aanleiding van een wijziging in het beleid of naar aanleiding van een praktijksituatie op de locatie.

Heb je een vraag voor of een suggestie over een bepaalde werkwijze of ons aanbod dan horen we dat graag van je. Je kunt hiervoor terecht bij de professionals op je locatie en het ouderportaal.

De oudercommissies (OC) van de locaties en de Centrale Ouder Raad (COR) van Kanteel worden om advies gevraagd bij wijzigingen in het V&G beleid.

Veiligheid en gezondheid bij Kanteel

Kinderen ontwikkelen zich razendsnel en vanuit een natuurlijke nieuwsgierigheid willen zij de wereld om hen heen verkennen en ontdekken. Daarbij zien zij (nog) geen gevaar. Hoe ouder kinderen worden hoe beter zij weten wat wel en niet kan, wat gevaarlijk is en wat niet.

Wij zien kinderen als onderzoekers van hun eigen ontwikkeling en hun eigen omgeving, zij leren door te spelen, onderzoeken, experimenteren, slagen en falen. Ze ontwikkelen zich in hun eigen tempo en geven vorm en betekenis aan de wereld.

Iedere dag zorgen we voor een uitdagende omgeving met speelplezier voor je kind. Door kinderen te laten ontdekken en te leren omgaan met kleine risico's groeit hun zelfvertrouwen en plezier om te leren van hun ervaringen. We volgen je kind in zijn ontwikkeling waardoor we steeds aansluiten bij de stappen die je kind daarin maakt. We zoeken hierin naar een gezonde balans tussen het opdoen van ervaringen en veiligheid. Vanzelfsprekend kunnen we niet alle ongelukken uitsluiten; door het nemen van de juiste maatregelen kan wel veel onnodig letsel worden voorkomen. Zo kan je kind onbezorgd spelen en zich ontwikkelen in een veilige en gezonde omgeving.

We zijn in verbinding met ouders

Wij vinden het belangrijk dat je weet hoe wij zorgen voor een veilige en gezonde omgeving bij Kanteel. We informeren je daarom al tijdens de intakeprocedure over ons veiligheid- en gezondheidsbeleid. In nieuwsbrieven en ouderavonden komen onderwerpen over veiligheid en gezondheid regelmatig terug. En via het ouderportaal kun je het beleid en de afspraken voor jouw locatie altijd terugvinden.

Op deze manier betrekken we je actief bij de veiligheid en gezondheid op onze locaties en nodigen wij je uit hierover mee te blijven denken.

We leren kinderen omgaan met kleine risico's.

Een risico is iets anders dan een direct aanwezig gevaar. Een risico is een inschatting dat er mogelijk iets kán gebeuren en wat de mogelijk negatieve gevolgen daarvan kunnen zijn.

Wat een klein risico is voor het ene kind kan een groot risico zijn voor een ander kind. Daarom volgen we elk kind en de groep in deze ontdekkingsreis. We hebben daarbij altijd aandacht voor eigen competenties en ervaringen van je kind en de uitdagingen die je kind aan wil gaan.

We helpen je kind risico's in te schatten en geven een steuntje in de rug als iets spannender lijkt dan het is. Door te leren omgaan met kleine risico's oefent je kind onder meer zijn motoriek, vergroot het zelfvertrouwen, leert zelf risico's inschatten en alternatieven bedenken om iets te bereiken.

We beschermen tegen grote risico's.

In en om onze locaties kiezen we voor spelmaterialen die de betrokkenheid van kinderen verhogen en prikkelen tot ontdekken en ervaren. We maken gebruik van uitdagend materiaal en speeltoestellen die van goede kwaliteit zijn en regelmatig worden gecontroleerd op veiligheid. Onze binnen- en buitenruimten richten wij veilig in en we maken risico-inschattingen bij de aanschaf van meubilair en materialen. Toch blijven er risico's aanwezig waartegen we de kinderen moeten beschermen.

We onderzoeken deze risico's om zo gepaste maatregelen te kunnen nemen.

Dit doen we onder andere door jaarlijks iedere locatie te inventariseren op fysieke veiligheid, gezondheid en sociale veiligheid. De maatregelen die we hiervoor nemen op al onze locaties staan hierna beschreven.

Fysieke veiligheid

We zorgen voor een veilig gebouw en een veilige omgeving

Om kinderen te stimuleren en uit te dagen creëren we verschillende hoeken in de groepsruimte. Bijvoorbeeld een huishoek, een grondbox en een deel voor klimmen en klauteren.

Bij de aanschaf van meubilair kijken we goed naar de veiligheid. Zo hebben hoge banken en tafels een rem op de wielen, zijn bedjes voorzien van een keurmerk en worden structureel gecontroleerd op eventuele mankementen.

Bij de inrichting van de buitenruimte kiezen we graag voor materialen en activiteiten die spel, spelen en bewegen uitlokken en stimuleren. Ook hierbij kijken we goed naar de uitdaging voor de kinderen en de kwaliteit en veiligheid van het materiaal.

We zorgen voor brandveiligheid

Bij de inrichting van de ruimten en gebruik van materialen letten wij op de brandveiligheid en zorgen we voor voldoende blusmiddelen en vluchtroutes op iedere locatie.

Deze blusmiddelen zijn voorzien van een keurmerk en worden periodiek gecontroleerd door een extern bedrijf. Ook de brandmeldinstallatie wordt jaarlijks onderhouden en gecontroleerd.

Iedere locatie heeft minimaal één medewerker die is opgeleid tot bedrijfshulpverlener. De BHV-er heeft drie taakgebieden: alarmeren en evacueren, brandbestrijding en verlenen van eerste hulp. Preventief controleert de BHV-er twee keer per jaar de EHBO-does, blusdekens en vluchtroutes. In geval van nood neemt de BHV-er de leiding in de hulpverlening of ontruiming.

Op iedere locatie is er een ontruimingsplan opgesteld dat minimaal één keer per jaar wordt geoefend. Door het oefenen van het vluchtplan raken medewerkers en kinderen meer vertrouwd met het ontruimen waardoor er in een acute situatie sneller en adequaat gehandeld kan worden.

Wij handelen adequaat bij (kleine) ongelukken en calamiteiten

Tijdens openingstijden is er per opvangsoort minimaal één geschoolde BHV-er en een medewerker met een geldig kinder-EHBO certificaat. We bieden alle medewerkers de mogelijkheid om zich te scholen in kinder-EHBO en dit tweejaarlijks te herhalen. Kleine ongelukken en calamiteiten kunnen zo snel en adequaat worden opgelost.

We zorgen dat de achterwacht goed geregeld is

Tijdens openingstijden

Een achterwacht is een volwassene die ingezet kan worden wanneer er slechts één beroepskracht werkzaam is op de locatie en er een calamiteit plaatsvindt waarbij ondersteuning nodig is. Deze achterwacht hoeft niet in het pand aanwezig te zijn, maar kan wel binnen maximaal 15 minuten op de locatie zijn.

Iedere locatie beschikt over een achterwacht; ook als er meer dan één beroepskracht aanwezig is in het gebouw. Op deze manier zorgen we bij een calamiteit voor rust in de groepen en behouden we de beroepskracht-kindratio. Voor iedere medewerker is bekend wie de achterwacht is en hoe deze te bereiken is. In het V&G locatiedeel staat beschreven hoe dit per locatie geregeld is.

Buiten openingstijden

Het kan voorkomen dat er ná openingstijd een calamiteit ontstaat waarbij informatie nodig is over het kind en de zorg of opvang die door ons gegeven is. Ouders kunnen dan contact opnemen met Call Care via het telefoonnummer:

010-2403729.

Deze dienst is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar en zorgt ervoor dat je na openingstijden in geval van nood in contact komt met ons.

Call Care vraagt je dan:

- * wat de noodsituatie is;
- * van welke locatie er informatie nodig is;
- * welke informatie nodig is;
- * telefoonnummer waarop je te bereiken bent.

We handelen snel en correct bij een overmachtssituatie

Mocht er zich ondanks alle genomen voorzorgsmaatregelen een overmachtssituatie voordoen dan handelen we volgens onze 'Werkinstructie calamiteit in en om het gebouw', waarin de verschillende te nemen stappen per calamiteit staan beschreven. Voorbeelden van overmachtssituaties zijn: brand, een bommelding, een verdacht object, overstroming of lekkage, externe stroomstoringen/ defecten van apparaten of een (poging) tot inbraak.

We voorkomen vermissing en verdwalen

In ons activiteitenaanbod bieden wij kleine en soms ook grote uitstapjes buiten de groepsruimte of de locatie. Bijvoorbeeld een speurtocht door het gebouw, een boodschap bij de winkel of een herfstwandeling naar het bos. In ons protocol 'Protocol uitstapjes 0-13' staat beschreven hoe wij zichtbaar en bereikbaar zijn tijdens uitstapjes buiten de locaties en hoe we zicht hebben en houden op alle kinderen. Bijvoorbeeld door het dragen van kanteelhesjes en het gebruik van een bolderkar en buggy's.

Voor uitstapjes buiten de directe omgeving van onze locatie en de wijk vragen we vooraf toestemming via het ouderportaal. Als een kind vermist raakt handelen wij direct volgens het stappenplan uit de werkinstructie 'Werkinstructie calamiteit kind & personeel'.

Gezondheid

We zorgen voor een gezonde leefstijl in een gezonde omgeving

Onze aanpak voor een gezonde leefstijl is gebaseerd op de richtlijnen voor gezonde kinderopvang¹ waarin onder meer gezonde voeding en bewegen, veilig slapen, risicovol spelen en mediaopvoeding thema's zijn. Daarnaast zorgen we voor een gezonde omgeving door ons te houden aan de LCHV richtlijnen voor de kinderopvang waar persoonlijke hygiëne, schoonmaken en voedselbereiding onderdelen van zijn. We gaan er vanuit dat kinderen bij ons gezond zijn en een normale weerstand tegen bacteriën en andere ziektekiemen opbouwen of al hebben.

We zorgen voor een schoon en fris gebouw

Voor de grote schoonmaakwerkzaamheden schakelen we schoonmaakbedrijven of huishoudelijk medewerkers in. Daarnaast werken we volgens de RIVM-richtlijnen op elke groep met een schoonmaakrooster voor de medewerkers voor ruimten, meubelen en materialen. Dat betekent dat we in ieder geval dagelijks de vloeren, de verschoonruimten, de toiletten en de pantry/ de keuken schoonmaken. Ook het speelgoed wordt regelmatig gereinigd. Door dit ook als een activiteit aan te bieden betrekken we kinderen hierbij en leren ze van ons voorbeeldgedrag.

We vinden handen wassen heel gewoon

We besteden op de locaties met de kinderen dagelijks aandacht aan hygiënemaatregelen zoals: handen wassen, hoesten, niezen en toilethygiëne. Als de kinderen nog heel klein zijn doen wij dit voor hen; wanneer ze ouder worden, leren we ze dit steeds meer zelf te doen. Spelenderwijs leren we hen aandacht te hebben voor hygiëne waardoor we het risico op overdracht van ziektekiemen zoveel mogelijk beperken. Ook medewerkers mogen geen bron van besmetting zijn. Persoonlijke hygiëne is daarom van groot belang en handelen we volgens de richtlijnen van het LCHV², die wij opgenomen hebben in onze eigen protocollen over hygiënisch handelen en handen wassen.

Contact met dieren

Hoe dieren er in het echt uit zien, ruiken en welke geluiden ze maken is leuk en leerzaam, bijvoorbeeld tijdens een uitstapje naar de kinderboerderij of het bezoek van dieren in onze buitenruimte. Kinderen leren zo ook hoe ze op een lieve en veilige manier met dieren kunnen omgaan. Na het contact met dieren wassen we altijd onze handen en verwijderen vacht/haren en veertjes van kleding zodat een overdracht van allergenen zoveel mogelijk wordt beperkt.

We hebben aandacht voor een gezonde leefstijl

Voldoende beweging, gezonde voeding, een goede hygiëne en voldoende rust zijn belangrijk voor gezonde leefstijl voor je kind en voor onszelf. Wij hebben hierin een belangrijke voorbeeldrol voor de kinderen en elkaar.

---

¹ Zie voor meer informatie ook <https://www.gezondekinderopvang.nl/>

² Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid

Gezond eten

Bij een gezonde leefstijl hoort ook het aanleren en volgen van een gezond eetpatroon.

Als gezonde producten gewoon zijn, kiezen kinderen makkelijker een appel, een stukje komkommer of een volkoren boterham. Samen met jullie willen we kinderen daarom een gezond eetpatroon aanleren. Dit betekent vooral: gezond en gevarieerd eten, voldoende groente en fruit, en water drinken. In ons voedingsbeleid staat beschreven hoe we dit doen en welke producten wij hierbij aanbieden.

Hygiënisch werken is een belangrijke voorwaarde om onder meer infecties te voorkomen en besmetting waar mogelijk, terug te dringen. Wij houden ons daarom aan de 'RIVM Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang'. Deze hebben wij verwerkt en vertaald in onze eigen protocollen en werkinstructies over hygiëne en voeding.

Voedselallergieën

Wanneer er sprake is van een (voedsel)allergie/intolerantie of dieet horen wij dit graag zodat we de nodige aanpassingen kunnen doen in het voedingsaanbod.

Samen maken we afspraken over hoe te handelen bij een allergische reactie en over wat wij kunnen doen als je kind iets heeft gegeten wat niet mag.

Buiten spelen

Naast een gezond eetpatroon is voldoende bewegen minstens zo belangrijk bij een gezonde leefstijl.

Bewegen, sporten en in contact komen met de natuur is niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van grote waarde voor hun gezonde ontwikkeling.

Rennen achter een bal, klauteren over grasheuveltjes, spelen met zand en water zijn voor je kind geweldige ervaringen. Bewegen prikkelt de hersenen en het helpt zintuigen verder te ontwikkelen.

Ook krijgt je kind door bewegen en sporten meer zelfvertrouwen, discipline en stimuleert het de ontwikkeling van motoriek. Ontspannen gaat beter, het concentratievermogen neemt toe en het maakt ze fit.

Wij bieden kinderen die ruimte en zorgen ervoor dat er buiten ook echt iets te ontdekken is. We gaan vaak naar buiten om lekker te bewegen en te spelen in de buitenlucht.

Bij warm weer en wanneer de zon veel schijnt, besteden wij extra aandacht aan zonbescherming voor en tijdens het buitenspelen zoals beschreven in onze richtlijnen en protocollen over warm weer en zonbescherming.

Veilig slapen

Voor alle vormen van slapen en rusten hebben wij afspraken gemaakt en veiligheidsmaatregelen getroffen met betrekking tot slaapegelegenheid, de bedden, het slaapritueel maar ook de manier van slapen en de hygiëne voorschriften. Deze afspraken en werkinstructies staan beschreven in ons protocol 'Veilig slapen' en hebben wij opgenomen in ons dagelijks handelen.

Kinderen van 0-2 jaar slapen tijdens de opvang meestal minimaal nog één keer of vaker; we volgen hierin het ritme van je kind. Bij ons slapen baby's en dreumesen in een eigen bed in de slaapkamer, de bedjes voldoen aan de veiligheidseisen en worden regelmatig gecontroleerd. Zo hebben bijvoorbeeld de spijltjes de juiste afstand en is het matras goed passend en stevig.

Wij leggen kinderen altijd op hun rug te slapen. Baby's die op hun buik slapen lopen een groter risico op wiegendood. Kinderen die zelf al goed terug kunnen draaien (vaak tussen de 4 en 8 maanden oud) en zelf op hun buik gaan liggen, draaien we niet terug.

Op sommige locaties zijn buitenbedden aanwezig. Buiten slapen is gezond en vaak slaapt een kind buiten dieper en langer dan binnen. Ook onze buitenbedjes voldoen aan de strengste veiligheidseisen.

Ziek zijn bij Kanteel

Ieder kind is weleens ziek, dat is vooral vervelend voor je kind maar ook voor jou als ouder. Je komt dan ook voor de vraag te staan “Kan mijn kind naar de opvang?”

Daarom hebben wij afspraken gemaakt over hoe wij omgaan met zieke kinderen en hun verblijf bij ons. In ons protocol 'Ziek zijn bij Kanteel' zijn deze afspraken verder uitgewerkt.

Of een ziek kind wel of niet naar de opvang mag komen of mag blijven hangt af van drie factoren, namelijk: gezondheid en welbevinden van je kind, gezondheid van andere kinderen in de groep, het dagprogramma en de groepssamenstelling.

1. Gezondheid en het welbevinden van je zieke kind

Als je kind in lichte mate ziek is en hier weinig hinder van ondervindt, dan mag je kind naar de opvang komen of er blijven; mits het de gezondheid van de andere kinderen niet in gevaar brengt.

Als je kind zich zo vervelend voelt dat hij medische hulp nodig heeft of beter af is in de eigen vertrouwde omgeving, dan nemen we contact met je op voor overleg en vragen we je kind op te halen.

2. Gezondheid van de andere kinderen

Wij verwachten dat je ons informeert als je kind een besmettelijke ziekte heeft. Wij kunnen dan met behulp van de RIVM-richtlijnen/KIDDI-app na gaan of je kind naar de opvang mag komen. Bij twijfel over de opvang van een ziek kind overleggen we met de afdeling infectieziektebestrijding van de GGD.

3. Dagprogramma en de groepssamenstelling

Voor een kind dat zich echt ziek voelt, extra verzorging nodig heeft en niet met het normale dagprogramma mee kan doen, is een dag op de opvang vaak niet fijn. Voor de pedagogisch medewerker is daarbij het vaak onvoldoende mogelijk om dit kind de extra zorg en aandacht te geven waar het kind dan behoefte aan heeft.

We overleggen als je kind bij ons ziek wordt

Wanneer een kind zich niet fijn voelt maar voor ons niet duidelijk te krijgen is waar dit vandaan komt overleggen we met de ouders over deze situatie. Samen stemmen we af wat we dan doen, blijft het kind nog bij ons of haal je je kind op. Vanzelfsprekend houden we het kind goed in de gaten. Wanneer er geen verbetering zichtbaar is en je kind meer verzorging of aandacht nodig heeft, bellen we opnieuw en vragen we je je kind op te halen, of op te laten halen, zodat hij thuis kan uitzielen.

Als er medische hulp nodig is voor je kind, bijvoorbeeld van een huisarts, dan schakel je deze meestal zelf in. Als dit niet mogelijk is en er is direct hulp nodig voor je kind dan nemen wij contact op met de huisarts van je kind. Wij bellen je altijd direct daarna op over het afgesproken beleid met de huisarts. In acute gevallen bellen we uiteraard direct 112.

We informeren je over infectieziekten

De meeste kinderen die de kinderopvang bezoeken zijn ingeënt volgens het rijksvaccinatieprogramma. We vragen dit bij je na tijdens de inschrijving en het intakegesprek. Jaarlijks bepalen we de vaccinatiegraad per locatie om je hierover te kunnen informeren.

Wij informeren je over het heersen van een bepaalde besmettelijke ziekte of bij het vermoeden hiervan in de locatie en de groep. Dit doen we onder andere via het ouderportaal met de informatiebrieven van de GGD, nieuwsbrief of email.

Voor een aantal infectieziekten hebben we ook een meldplicht bij de GGD. Naar aanleiding van deze meldplicht

kunnen er ook aanvullende acties nodig zijn, bijvoorbeeld het schoonmaken van ruimtes met bepaalde reinigingsmiddelen of zelfs het sluiten van een groep of locaties bij een grote uitbraak. We volgen hierbij onze protocollen, de voorschriften van de GGD en adviezen in de KIDDI-app van het RIVM.

We zijn zorgvuldig bij het geven van medicijnen

Het toedienen van medicatie vraagt om grote zorgvuldigheid, omdat deze door onjuist gebruik de gezondheid van je kind kunnen schaden. Daarom vragen wij je om de medicatie zo mogelijk thuis, buiten de opvanguren te geven. Alleen wanneer dit echt niet kan, bijvoorbeeld als medicatie op vaste tijdstippen tijdens de opvang gegeven moet worden, kan hier een uitzondering voor gemaakt worden. Dit kan echter alleen als we samen het protocol 'Ziek zijn, medicijnen en medisch handelen' volledig volgen en invullen. Deze procedure geldt ook voor medicatie die niet op recept is verkregen (zelfzorgmiddelen).

Paracetamol

Wij geven kinderen geen paracetamol. Paracetamol onderdrukt de ziekteverschijnselen, waardoor het voor ons lastig is om een goed beeld te krijgen van de gezondheidstoestand van je kind. We vragen je om ons altijd te informeren als je kind thuis paracetamol heeft gekregen, zodat wij een goede inschatting van de situatie kunnen maken. Toedienen van paracetamol op voorschrift van de huisarts kan alleen als we daarvoor samen het protocol 'Ziek zijn, medicijnen en medisch handelen' volgen.

Hoestdrank

We geven geen hoestdranken aan kinderen jonger dan 2 jaar. Hoestdranken kunnen namelijk slaapverwekkende stoffen bevatten die bij jonge kinderen een extra risico geven op wiegendood. Krijgt een kind deze middelen thuis wel, dan vragen wij je dit aan ons door te geven zodat wij extra alert kunnen zijn op mogelijke risico's.

Structurele medicijnverstrekking

Wanneer het nodig is dat er gedurende een langere periode door ons medicatie gegeven moet worden, vindt er regelmatig overleg plaats tussen de mentor en ouders over de ziekte en de medicatie. Wanneer je een nieuwe voorraad geneesmiddelen meebrengt en/of als je kind een nieuw geneesmiddel krijgt, wordt besproken welke reactie op medicijnen er kan optreden en de manier waarop de medicatie moet worden toegediend. De eerste toediening van een nieuw medicijn gebeurt altijd thuis.

We vragen je om slechts een kleine voorraad medicatie achter te laten op de locatie; we geven deze kleine voorraad ook meteen weer mee naar huis als het middel niet meer nodig is.

Bij medicatie die incidenteel gegeven mag worden bij een chronische aandoening, bijvoorbeeld bij een aanval van koorts of benauwdheid, overleggen we altijd eerst met je voordat we het middel geven.

Als je kind medicijnen nodig heeft die onder de Opiumwet vallen, bijvoorbeeld Ritalin en Concerta dan vragen we je deze thuis te geven. Als dat niet mogelijk is dan geven wij de medicatie volgens het protocol medisch handelen dat we vooraf samen doornemen en invullen. We vragen je om alleen de dosis mee te geven die je kind dezelfde dag nodig heeft.

Reactie op medicatie

Wanneer je kind niet goed op een geneesmiddel reageert of als er onverhoopt toch iets fout gaat bij de toediening van een geneesmiddel, dan handelen we volgens onze 'Werkinstructie calamiteit kind & personeel' en bellen we direct met de ouders, huisarts of specialist in het ziekenhuis. Bij een ernstige situatie bellen we direct 112.

Bewaren van medicatie

Alle medicijnen worden veilig, volgens de voorschriften uit de bijsluiter, opgeborgen. Voor medicatie die onder de Opiumwet vallen gelden aanvullende afspraken. Deze geneesmiddelen worden bewaard in een af te sluiten kast samen met een aftekenlijst waarop bijgehouden wordt hoeveel er aanwezig zijn en wanneer er door wie iets uitgehaald wordt. Als er medicatie ontbreekt melden we dit direct aan de locatiemanager zodat dit verder uitgezocht kan worden.

Extra zorg

Op de locaties vangen we soms ook kinderen op met een chronische ziekte, kinderen die (structureel) medicijnen gebruiken of een beperking hebben. Meestal is voor deze kinderen tijdens de opvang geen extra/andere zorg nodig dan die wij aan alle kinderen bieden. Is deze wel nodig dan vraagt dit om extra afstemming en aanvullende informatie van ouders zodat voor je kind de juiste zorg bepaald kan worden. Of we deze extra zorg kunnen bieden is mede afhankelijk van de samenstelling van de groep, de belastbaarheid voor medewerkers en de mogelijk extra druk op de beroepskracht-kindratio. We bekijken dit zorgvuldig en bespreken daarna met je of je kind bij onze locatie kan worden opgevangen.

Medisch handelen (wet BIG)

Bij Kanteel zijn weleens kinderen waarbij medische handelingen moeten worden uitgevoerd die vallen onder de wet BIG. Deze handelingen moeten in principe uitgevoerd worden door medisch en deskundig personeel met een BIG-registratie. Het gaat dan bijvoorbeeld om het toedienen van een zogenoemde EPI-pen of het bedienen van een insulinepompje.

Wij hebben geen medisch personeel in dienst. Om deze zorg toch te kunnen geven hebben we protocollen en werkinstructies opgesteld waaraan we ons strikt houden. Een goede communicatie, duidelijk vastgelegde afspraken en verantwoordelijkheden zijn hierbij belangrijke voorwaarden. Iedere locatie (locatiemanager samen met mentor van het kind) bepaalt zorgvuldig of deze zorg door ons gegeven kan worden.

Sociale veiligheid

We zorgen voor sociale veiligheid

Als een kind ontspannen is, openstaat voor de wereld en goed in zijn vel zit, dan is het welbevinden hoog en kan het kind tot optimale groei komen. We zorgen daarom voor een plek waarin kinderen zich ook emotioneel veilig voelen en hebben daarbij oog voor alle kinderen, zowel individueel als in groepsverband.

Door met elkaar te zorgen voor geborgenheid en een positief gevoel, geven we onze kinderen het vertrouwen dat zij nodig hebben om zich te ontwikkelen.

Respect voor normen en waarden en leren met elkaar om te gaan zijn daarin belangrijke onderdelen. Zo leren we kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.

Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is om het direct aan te geven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is, en helpen we ze mondiger te worden als dat nodig is. Dit alles draagt bij aan het gevoel van sociale veiligheid.

VOG en beroepscode

Elke medewerker, vrijwilliger en stagiair van Kanteel is in het bezit van een geldige Verklaring omtrent Gedrag (VOG). Een VOG toont aan dat een persoon geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan. Zonder VOG kan iemand niet werken in de kinderopvang. Daarnaast zijn alle medewerkers van Kanteel opgenomen in het personenregister (PRK) en daarin gekoppeld aan onze organisatie waardoor er een continue screening plaats vindt.

Ook alle overige aanwezige volwassenen (bijvoorbeeld een conciërge of leesconsulent) die vaker dan 1 keer in de 3 maanden een halfuur of langer op de locatie aanwezig zijn, zijn in het bezit van een geldig VOG en gekoppeld in het personenregister aan onze organisatie.

In de beroepscode voor onze branche staat uitgebreid beschreven hoe een medewerker in de kinderopvang zich moet gedragen en bij Kanteel houden we ons hieraan.

Wanneer duidelijk is dat een medewerker zich niet aan de beroepscode houdt ontstaat een meldplicht.

De leidinggevende is hierbij altijd het eerste aanspreekpunt voor ouders en medewerkers.

Betreft het de leidinggevende zelf, dan meldt de medewerker dit bij de vertrouwenspersoon Integriteit. Deze vertrouwenspersoon moet na een melding tot actie overgaan. Bij Kanteel hebben we twee vertrouwenspersonen; zij zijn voor medewerkers telefonisch of per email te bereiken.

Naast de beroepscode hebben we ook onze eigen gedragscode waarvan een open aanspreekcultuur een belangrijk onderdeel is.

We houden ons aan het vierogenprincipe

De dagopvang op onze locaties is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene altijd gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit wettelijke vierogenprincipe is zowel voor ouders als voor ons een extra veiligheidsmaatregel om grensoverschrijdend gedrag door volwassenen te voorkomen.

De invulling van het vierogenprincipe is altijd een kwestie van maatwerk en afhankelijk van de locatie en het aantal kinderen en medewerkers die op een dag aanwezig is.

Een beroepskracht mag alleen met een kind of een groepje kinderen zijn, zolang er maar op elk moment een andere volwassene mee kan kijken of luisteren. Zo is een uitstapje naar de supermarkt om de hoek bijvoorbeeld geen probleem omdat hier genoeg sociale controle is. Een uitstapje naar een meer 'verlaten' gebied mag dan niet.

Wanneer een klein groepje kinderen onder begeleiding van één pedagogisch medewerker een activiteit buiten de groepsruimte gaat doen, zorgen we er altijd voor dat het mogelijk is voor anderen om mee te kijken of te

luisteren met dit groepje. Het is vooraf duidelijk wat de bedoeling is van de activiteit, waarom er slechts één medewerker bij de activiteit is en waar deze plaatsvindt. Ook hebben we afgesproken dat de medewerker altijd te bereiken is via een mobiele telefoon, vooraf meldt bij haar collega's dat ze weggaat en hoe lang ze alleen is met de kinderen. Als er een collega alleen achterblijft in de groep wordt dit ook gemeld aan de andere collega's.

Doordat kinderen regelmatig deelnemen aan activiteiten buiten hun groep en groepsruimten, zien en horen collega's elkaar op een vanzelfsprekende manier. Zij lopen daarnaast ook regelmatig bij elkaar binnen in de groep. Ook bezoekt de locatiemanager de groepen op verschillende geplande en ongeplande momenten. Groepsruimten zijn vaak voorzien van ramen naar de gang en/of naar de naastgelegen groepen, waardoor het met elkaar meekijken ook mogelijk is voor andere volwassenen die langslopen.

Tijdens haal- en brengmomenten komen ouders de locatie en groepsruimte binnen en ook dat is een vorm van het vierogenprincipe.

Groepen waarbij slechts de inzet van één pedagogisch medewerker per groep nodig is, voegen we zoveel mogelijk samen om aan het vierogenprincipe te kunnen voldoen.

Verder streven we met elkaar naar een werksfeer en cultuur waarin we van elkaar willen leren en elkaar aanspreken op wat goed gaat en dat wat er beter kan.

De invulling van het vierogenprincipe is altijd een kwestie van maatwerk op de locatie en het aantal kinderen en medewerkers die op een dag aanwezig is. Hoe dit per locatie geregeld is staat beschreven in het veiligheids- en gezondheidsplan van je locatie.

We zijn samen sterk tegen pesten

De kracht van kinderopvang is dat kinderen ervaringen met elkaar opdoen en door de interacties onderling ervaren hoe we met elkaar willen omgaan. Zo ervaren ze ook wat hierin gewenst is en niet gewenst is bij zichzelf en bij de ander.

Af en toe een beetje plagen is vaak niet zo erg. Door elkaar een beetje uit te dagen, leren kinderen bijvoorbeeld om voor zichzelf op te komen, worden weerbaarder of leren omgaan met kleine conflicten. Plagen duurt vaak niet lang en het heeft geen kwade bedoelingen. Een geplaagd kind kan terugplagen. Ze lachen er samen om en maken het samen weer goed.

Bij pesten is het anders. Als er wordt gepest, is het ene kind altijd sterker dan het andere.

Zelfs in een veilige omgeving kun je te vaak plagen, vervelende grapjes maken of een begin van pesten nooit helemaal uitsluiten. Daarom is het van groot belang dat we signalen van pesten serieus nemen en er alles aan doen om het te bestrijden.

Met een oplettende en luisterende houding merken we hoe kinderen met elkaar omgaan en kunnen we signalen van pesten snel oppakken. Hoe we dit doen staat in ons 'Protocol pesten'. Daarbij richten we ons zowel op het gepeste kind als op het kind dat pest, de groepsgenootjes, de ouders en de omgeving.

We zorgen voor digitale veiligheid

Een leuke foto of een zelf gemaakt filmpje delen is een leuke manier van de verbinding tussen ouders en Kanteel. Hiervoor vragen we vooraf toestemming aan je via het ouderportaal en we houden ons hierbij strikt aan onze protocollen over AVG, ICT en sociale media.

Ook voor kinderen die gebruikmaken van een mobiele telefoon of internet op onze computers/tablets hebben we regels opgesteld en gedragsafspraken gemaakt. Hierdoor leert je kind op een veilige en verantwoorde manier omgaan met social media en internet en blijft de opvang voor iedereen ook digitaal een veilige plek.

We leren kinderen omgaan met intimiteit en seksualiteit

Lichaamscontact is al op jonge leeftijd erg belangrijk. Kinderen ervaren daardoor dat ze er mogen zijn en dat het fijn is om aangeraakt te worden. Door te knuffelen, een aai/streling of op schoot zitten maken ze kennis met intimiteit. Voor kinderen betekent dit het ontdekken van hun eigen lichaam en dat van anderen, met de bijbehorende gevoelens van zichzelf en die van de ander.

We willen gedrag waar kinderen zich prettig bij voelen, of wat goed is voor hun ontwikkeling, niet afleren. Als kinderen bijvoorbeeld hun geslachtsorgaan betasten kan dit, mits het gepast is en niet aanstootgevend is voor anderen. Jonge kinderen hebben hier nog geen bedoeling bij en het is volkomen onschuldig gedrag. We vinden het niet gepast als kinderen bij elkaar aan hun geslachtsdeel komen. Dit zullen wij dan ook met ze bespreken op een gepaste en veilige manier.

Kinderen die bij ons bijvoorbeeld doktertje spelen doen dit met hun kleding aan. Een broekspijp, mouw of T-shirt mag wel omhoog worden gedaan om de 'zere plek' te genezen.

We leren kinderen dat ze nooit anderen mogen dwingen om iets te doen. En dat ze geen dingen mogen doen die gevaarlijk of pijnlijk zijn voor zichzelf of een ander.

We volgen de juiste stappen bij grensoverschrijdend gedrag en vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling

Hoewel het lastig is om het begrip grensoverschrijdend gedrag precies af te bakenen, vinden we gedrag dat voor een kind onprettig en ongewenst is, sowieso grensoverschrijdend.

De beleving van het gedrag, wat je kind erbij voelt, is hierbij leidend. Het kan gaan om pesten, buitensluiten, uitschelden, slaan of schoppen, seksuele toenaderingen en seksuele intimidatie.

Wanneer er grensoverschrijdend gedrag geuit of ervaren wordt, staat in de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld (KMHG) en in onze integriteit- en gedragscode, hoe wij hiermee omgaan en welke stappen we nemen. We informeren je over de meldcode tijdens het intakegesprek.

Het vaststellen en bespreken van (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag is zeker niet altijd gemakkelijk. Bij een vermoeden gaat het vaak om een bepaald onderbuikgevoel, dat lastig onder woorden te brengen is. Aan dit gevoel willen we niet meteen conclusies verbinden, maar we nemen dat wel direct serieus. Door hier samen over te praten kan het ons helpen duidelijk te krijgen waarover er precies zorgen zijn en welke stappen nodig zijn om het (vermoeden van) grensoverschrijdende gedrag te voorkomen of op te lossen. Alle locatiemanagers van Kanteel zijn aandachtfunctionaris op het gebied van kindermishandeling en huiselijk geweld. Zij zien er onder andere op toe dat de stappen van de meldcode tijdig en juist genomen worden. Zij volgen het proces en ondersteunen de medewerkers van de locatie hierbij.

Veiligheid en Gezondheid als continu proces

De zorg voor een gezonde en veilige omgeving is een onderdeel van ons dagelijks werk en hier zijn we ons steeds van bewust. We zoeken met elkaar steeds naar een balans tussen uitdaging, een gezonde leefstijl en veiligheid. Hierover gaan wij met elkaar in gesprek tijdens overleggen of werkgroepen, met ouders en onze samenwerkingspartners.

We bespreken en actualiseren onze documenten

Jaarlijks actualiseren we alle onderdelen van het primaire proces in ons digitale Kanteel Handboek, waaronder ook het volledige veiligheid- en gezondheidsbeleid. Onderwerpen over veiligheid en gezondheid zijn ook een vast onderdeel tijdens locatie- en teamoverleg op iedere locatie.

Locatie specifieke aanvullingen op instructies, afspraken, huisregels of genomen maatregelen worden vastgelegd in notulen of direct verwerkt in het betreffende document en de praktijk.

Verbetervoorstellen over protocollen, werkinstructies en formats kunnen door medewerkers te allen tijde worden voorgesteld en voorgelegd aan de afdeling Pedagogiek en Kwaliteit van Kanteel.

Van fouten willen we leren; registratie (bijna) ongevallen

Ondanks de getroffen maatregelen op het gebied van veiligheid en gezondheid en zorgvuldig handelen kan het gebeuren dat er een ongeluk(je) of incident plaatsvindt.

Als dit gebeurt zullen we uiteraard eerst zorgen voor een oplossing op dat moment. We geven de juiste zorg aan het kind en/of de medewerker en zorgen direct voor een veilige situatie waarin herhaling voorkomen wordt.

Daarna zorgen we voor een juiste registratie van het incident/ongeval zodat we onze maatregelen hierop kunnen aanpassen. Door gebruik te maken van het formulier 'Registratie (bijna) ongevallen' analyseren we het incident en formuleren we verbeterpunten. Daarbij werken we samen, en in een cultuur waarbinnen we elkaar op een open manier aanspreken op zaken die beter of anders kunnen.

De informatie uit de ongevallenregistratie gebruiken we ook op organisatieniveau om ons veiligheid- en gezondheidsbeleid te verbeteren.

We zorgen voor een gestructureerde aanpak op onze locaties

Om een goed, volledig en actueel veiligheid- en gezondheidsbeleid op te stellen en na te leven is het belangrijk om zorgvuldig te kijken naar de omgeving en het gedrag in deze omgeving.

Een slaapkamer is bijvoorbeeld niet bedoeld als speelruimte en het is niet handig om in een gang iedere dag een eetmoment te organiseren.

Door gebruik te maken van onderstaand stappenplan zorgen we ervoor dat op iedere locatie alle ruimten in kaart worden gebracht en richtlijnen kunnen worden uitgevoerd en steeds actueel zijn.

Stappenplan

1. Inventarisatie.

Een veilig gebouw vormt de basis voor een veilige kinderopvang. Jaarlijks inventariseert iedere locatie de fysieke veiligheid door middel van een screening. Hierbij wordt gebruikgemaakt van checklijsten waarbij aandacht is voor alle ruimtes en materialen van de locatie. Deze risico-inventarisatie is voor ouders en medewerkers op de locatie in te zien.

2. Opstellen locatieplan en actielijst.

Door de inventarisatie is duidelijk geworden welke risico's er zijn en welke veiligheidsmaatregelen er genomen zijn. Deze maatregelen worden beschreven in het locatieplan.

Ook wordt uit de inventarisatie duidelijk welke verbeteringen er nog nodig zijn om bestaande risico's verder te verkleinen of te voorkomen; deze worden opgenomen in een plan van aanpak.

In dit actieplan worden de risico's, gebreken en reparaties beschreven die (nog) niet of niet volledig in de maatregelen zijn opgenomen; bijvoorbeeld als een defecte deurbeveiliger vervangen moet worden of als er een nieuw buitenspeeltoestel is geplaatst dat er tijdens de jaarlijkse inventarisatie nog niet was.

Ook beschrijven we in het plan van aanpak welke tijdelijke maatregelen we nemen als er niet direct een oplossing is voor het aanwezige risico. Bijvoorbeeld door een deel van het buitenspeelplein af te zetten zolang hier losse stoeptegels zijn.

Alle medewerkers hebben dagelijks de mogelijkheid een bijdrage te leveren aan het locatieplan en het plan van aanpak.

3. Opstellen van huisregels.

Het gedrag van kinderen, ouders en medewerkers kan ook een oorzaak zijn van veiligheid- en gezondheidsrisico's of ongevallen. Het maken van goede afspraken over veilig en gezond gedrag zijn daarom ook een belangrijke manier om de aanwezige risico's te verkleinen.

Van kinderen tot ongeveer 6 jaar mag niet verwacht worden dat zij alle huisregels snappen en zich hieraan kunnen houden. We leren jongere kinderen al wel in toenemende mate welke regels en afspraken er zijn over veiligheid en gezondheid, bijvoorbeeld door middel van spel, herhaling en goed voorbeeldgedrag. Kinderen mogen ook met ons meedenken over veiligheid en gezondheid op onze locaties, bijvoorbeeld bij het opstellen van gedragsregels voor de groep of het omgaan met elkaar.

4. Registratie en bespreken van ongevallen en bijna-ongevallen.

Het registreren en elkaar informeren over bijna-ongevallen en risicovolle situaties is van groot belang om ons handelen en beleid verder te verbeteren. Dit helpt ook om een beter beeld te krijgen van de veiligheid in de locatie. In groeps- en teamoverleg bespreken de medewerkers van een locatie met elkaar de risico's en de benodigde maatregelen. Verbetervoorstellen voor protocollen of beleid dat hieruit volgt leggen zij voor aan de afdeling Pedagogiek en Kwaliteit, waarna het voorstel wordt onderzocht en daarna op alle locaties ingezet kan worden.